

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo SOS telefon za
ženske in otroke - žrtve nasilja - Psihosocialna in
psihološka pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja v
družini in žrtvam spolnih zlorab**

Ljubljana, maj 2023

Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja - Psihosocialna in psihološka pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja v družini in žrtvam spolnih zlorab

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo SOS telefon za ženske in
otroke - žrtve nasilja - Psihosocialna in psihološka pomoč ženskam
in otrokom žrtvam nasilja v družini in žrtvam spolnih zlorab**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jozić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 29/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MD	Materinski dom
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	8
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	9
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	9
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	10
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	11
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	35
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	36
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	36
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje.....	36
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	37
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	37
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	37
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	37
6	TRAJNOST PROGRAMA	38
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	40
8	VIRI IN LITERATURA.....	44

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	9
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	10
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	11
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	15
<i>Preglednica 6: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	16
<i>Preglednica 7: Osmišljanje stiske – dokumentacija za uporabnice</i>	16
<i>Preglednica 8: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	17
<i>Preglednica 9: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 10: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 11: Zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	18
<i>Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	19
<i>Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 14: Uporaba spletnih skupnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 15: Vključitev v socialno okolje – dokumentacija za uporabnice</i>	22
<i>Preglednica 16: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	22
<i>Preglednica 17: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	23
<i>Preglednica 18: Ureditev odnosov – dokumentacija za uporabnice</i>	24
<i>Preglednica 19: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	26
<i>Preglednica 20: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	26
<i>Preglednica 21: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	27
<i>Preglednica 22: Prepoznavanje in ustavitev nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	27
<i>Preglednica 23: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	28

<i>Preglednica 24: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	<i>29</i>
<i>Preglednica 25: Zaposlitveni status (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)</i>	<i>30</i>
<i>Preglednica 26: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	<i>31</i>
<i>Preglednica 27: Seznanjenost s pravicami – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	<i>32</i>
<i>Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	<i>32</i>
<i>Preglednica 29: Seznanjanje s pravicami – št. pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	<i>34</i>
<i>Preglednica 30: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	<i>34</i>
<i>Preglednica 31: Učinkovitost rabe programskih virov</i>	<i>35</i>
<i>Preglednica 32: Financiranje programa</i>	<i>36</i>
<i>Preglednica 33: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki</i>	<i>36</i>
<i>Preglednica 34: Postopki</i>	<i>37</i>
<i>Preglednica 35: Dostopnost programa za uporabnike</i>	<i>39</i>

KAZALO SLIK

Slika 1: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	17
Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	19
Slika 3: Uporaba spletnih skupnosti v različne namene (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	21
Slika 4: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	23
Slika 5: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	25
Slika 6: Seznanjanje uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).	33

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Psihosocialna in psihološka pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja v družini in žrtvam spolnih zlorab, ki ga je izvajalo Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljih programa. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja smo oblikovali skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
Izboljšanje samopodobe	da
Zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja	da
Povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika	da
Okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši /vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke	ne
Prekinitev in umik iz nasilnega odnosa, prepoznanje nasilja	da
Zadovoljstvo uporabnika (ocena programa)	da
Pridobivanje socialnih spretnosti	da
Aktivna vključitev in vrnitev na trg dela	ne
Boljša informiranost glede pravic/večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se delno pokrivajo s cilji, ki smo določili skupaj z izvajalci programov, diktacije so precej drugačne in ciljema aktivna vključitev in vrnitev na trg dela v programu ter okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši /vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke ne sledijo več.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje z izvajalci programov, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
razvita stroka in strokovno sodelovanje
znižana strpnost do nasilja v družbi

Izvajalci programa so navedli dva dodatna cilja, ki ne sodita v nabor ciljev, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov, in sicer razvita stroka in strokovno sodelovanje ter znižana strpnost do nasilja v družbi.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so ustrezno definirani, se pa cilja okrepljena moč uporabnic in uporabnikov ter Informirani in z več znanja za ravnanje, opremljeni uporabnice in uporabniki, vsebinsko prekrivata.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih svetovalnic s področja nasilja merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnavani program **Psihosocialna in psihološka pomoč ženskam in otrokom – žrtvam nasilja v družini in žrtvam spolnih zlorab** izvajalca **Društvo SOS telefon za ženske in otroke žrtve nasilja** je oddal 234 izpolnenih vprašalnikov (od tega 65 dokumentacij za uporabnice, 64 vprašalnikov ob vstopu v program, 104 vprašalnike ob evalvaciji/izstopu, od katerih jih je bilo 40 podvojenih, zato smo jih izločili iz nadaljnje analize ter eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 29 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 194 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (82,9 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	65
Vprašalnik ob vstopu	64
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	64
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	194
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	64

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Izboljšanje samopodobe	5
Zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja	5
Povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika	3
Okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši /vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke	n.o.
Prekinitev in umik iz nasilnega odnosa, prepoznanje nasilja	6
Zadovoljstvo uporabnika (ocena programa)	6
Pridobivanje socialnih spretnosti	5
Aktivna vključitev in vrnitev na trg dela	n.o.

Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja - Psihosocialna in psihološka pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja v družini in žrtvam spolnih zlorab

Skupni cilji	Ocena
Boljša informiranost glede pravic/večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi	5

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Izboljšanje samopodobe

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odnos uporabnic do samih sebe. Uporabnice so izbrane trditve vrednotile na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam, niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam).

Med vključenostjo v program je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do statistično značilnega izboljšanja v odnosu do samih sebe.

Ob evalvaciji oz. izstopu je pri uporabnicah v sklopu pozitivnih trditev v največji meri naraslo zadovoljstvo s samimi seboj (dvig ocene iz 2,90 ob vstopu na 3,73). Prav tako se je povečalo tudi strinjanje s trditvijo o lastni vrednosti (dvig ocene iz 3,44 na 4,01), dobrih lastnostih (dvig ocene iz 3,42 na 3,98), zmožnosti enako dobrega opravljanja stvari kot drugi (dvig ocene iz 3,34 na 3,89) ter pozitivno mnenje o sebi (dvig ocene iz 3,0 na 3,54).

V sklopu negativnih trditev pa je pri uporabnicah v največji meri upadlo strinjanje s trditvama o pomanjkanju razlogov za ponos (padec ocene iz 2,85 ob vstopu na 2,40 ob izstopu) in občutku nekoristnosti (padec ocene iz 3,16 na 2,74), prav tako pa tudi s trditvijo o tem, da bi se lahko bolj spoštovale (padec ocene iz 4,25 na 3,91).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko »izboljšana samopodoba – pozitivne oz. negativne trditve«, in sicer tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in jih delili s številom indikatorjev. Strinjanje s pozitivnimi trditvami je po vstopu v program naraslo iz 3,22 na 3,83, strinjanje z negativnimi trditvami pa je upadlo iz 3,42 na 3,01.

Preglednica 5: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Vreden sem vsaj toliko kot drugi.	63	1	5	3,44	0,875	61	3	5	4,01	0,465	0,000 ***
Imam vrsto dobrih lastnosti.	63	1	5	3,42	0,776	63	3	5	3,98	0,420	0,000 ***
Stvari lahko opravi enako dobro kot večina drugih.	61	1	5	3,34	0,928	59	2	5	3,89	0,687	0,000 ***
Ne morem biti ponosen na veliko stvari.	63	1	5	2,85	0,947	59	1	4	2,40	0,722	0,002 ***
O sebi imam pozitivno mnenje.	63	1	5	3,00	0,803	62	1	5	3,54	0,739	0,000 ***
Na splošno sem zadovoljen sam s seboj.	62	1	5	2,90	0,843	61	2	5	3,73	0,574	0,000 ***
Lahko bi se bolj spoštoval.	62	3	5	4,25	0,632	58	2	5	3,91	0,600	0,000 ***
Od časa do časa se počutim nekoristno.	56	1	5	3,16	1,022	54	1	5	2,74	0,828	0,000 ***
Izboljšana samopodoba – pozitivne trditve	62	1	5	3,22	0,845	61	2,2	5	3,83	0,577	/
Izboljšana samopodoba – negativne trditve.	60	1,7	5	3,42	0,867	57	1,3	4,7	3,01	0,716	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Ob vstopu in izstopu iz programa smo preverjali tudi raven in spremembe splošnega počutja uporabnic. Uporabnice so na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – ne slabo, ne dobro, 4 – dobro, 5 – zelo dobro) ocenjevale svoje splošno počutje.

Pokazalo se je, da se je raven splošnega počutja uporabnic po vstopu v program statistično značilno izboljšala iz 2,53 ob vstopu na 3,70 ob izstopu.

Preglednica 6: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako se počutite na splošno?	63	1	4	2,53	0,819	64	2	5	3,70	0,608	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Pri osmišljanju in ovrednotenju stiske je pri uporabnicah po vstopu v program v povprečju prišlo do sprememb na bolje (ocena 4,07).

Preglednica 7: Osmišljanje stiske – dokumentacija za uporabnice

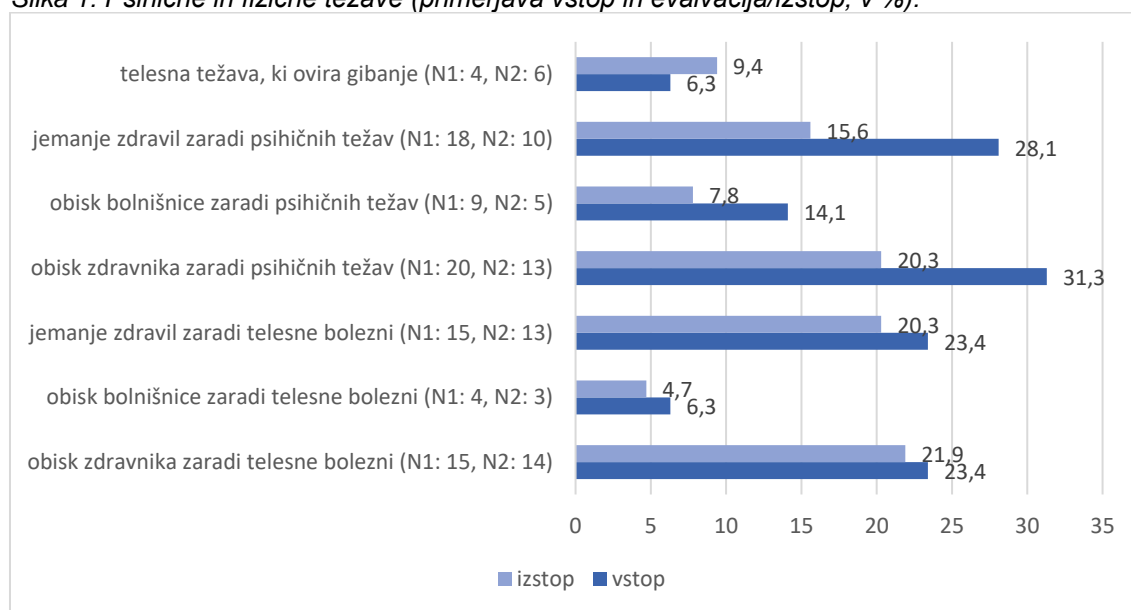
	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Osmišljanje, ovrednotenje stiske	63	3	5	4,07	0,655

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja

Uporabnice so ob vstopu v program ter ob evalvaciji/izstopu poročale, ali so imele kakšne fizične ali psihične težave. Do statistično značilne razlike je prišlo le pri jemanju zdravil zaradi psihičnih težav, in sicer se je delež uporabnic, ki so uporabljale ta zdravila, zmanjšal iz 18 oseb oz. 28,1 % ob vstopu na 10 oseb oz. 15,6 % ob izstopu). Opazneje se je zmanjšal tudi delež uporabnic, ki so zaradi psihičnih težav obiskale zdravnika (iz 20 oseb oz. 31,3 % ob vstopu na 13 oseb oz. 20,3 % ob izstopu) ter tistih, ki so zaradi psihičnih težav obiskale bolnišnico (iz devet oseb oz. 14,1 % na pet oseb oz. 7,8 %), vendar razlika ni statistično značilna.

Slika 1: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 8: Psihične in fizične težave (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Bila pri zdravniku zaradi telesne bolezni	64	1,000
Bila v bolnišnici zaradi telesne bolezni	64	1,000
Jemala zdravila zaradi telesne bolezni	63	0,687
Bila pri zdravniku zaradi psihičnih težav	64	0,065
Bila v bolnišnici zaradi psihičnih težav	64	0,289
Jemala zdravila zaradi psihičnih težav	64	0,039 **
Ima kakšno telesno težavo, ki jo ovira pri gibanju	63	0,500

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Nadalje so tako ob vstopu kot ob evalvaciji podale ocene zadovoljstva s svojim telesnim in psihičnim stanjem, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljna, 2 – nezadovoljna, 3 – niti zadovoljna, niti nezadovoljna, 4 – zadovoljna, 5 – zelo zadovoljna).

Tako zadovoljstvo s telesnim stanjem kot zadovoljstvo s psihičnim stanjem se je po vstopu v program statistično značilno povečalo, in sicer iz 3,30 na 3,75 (zadovoljstvo s telesnim stanjem) oz. iz 2,52 na 3,59 (zadovoljstvo s psihičnim stanjem).

Preglednica 9: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim telesnim zdravstvenim stanjem?	53	1	4	3,30	0,667	54	2	4	3,75	0,511	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Preglednica 10: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim psihičnim stanjem?	53	1	4	2,52	0,890	54	1	4	3,59	0,687	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do manjših sprememb na bolje; najbolj se je izboljšalo prevzemanje odločitev in odgovornosti za duševno in fizično zdravje (4,03), do izboljšav pa je prišlo tudi pri sposobnosti prepoznavanja osnovnih potreb in fizične skrbi zase (3,96) ter pri sprejemanju in zdravljenju bolezni ter skrbi za zdravje (3,73).

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,90.

Preglednica 11: Zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Sprejemanje in zdravljenje bolezni ter skrbi za zdravje.	48	3	5	3,73	0,635
Sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in fizične skrbi zase.	54	3	5	3,96	0,671
Prevzemanje odločitev in odgovornosti za duševno in fizično zdravje.	54	2	5	4,03	0,643
Zmanjšanje fizičnih in psihičnih posledic nasilja	52	2,7	5	3,90	0,649

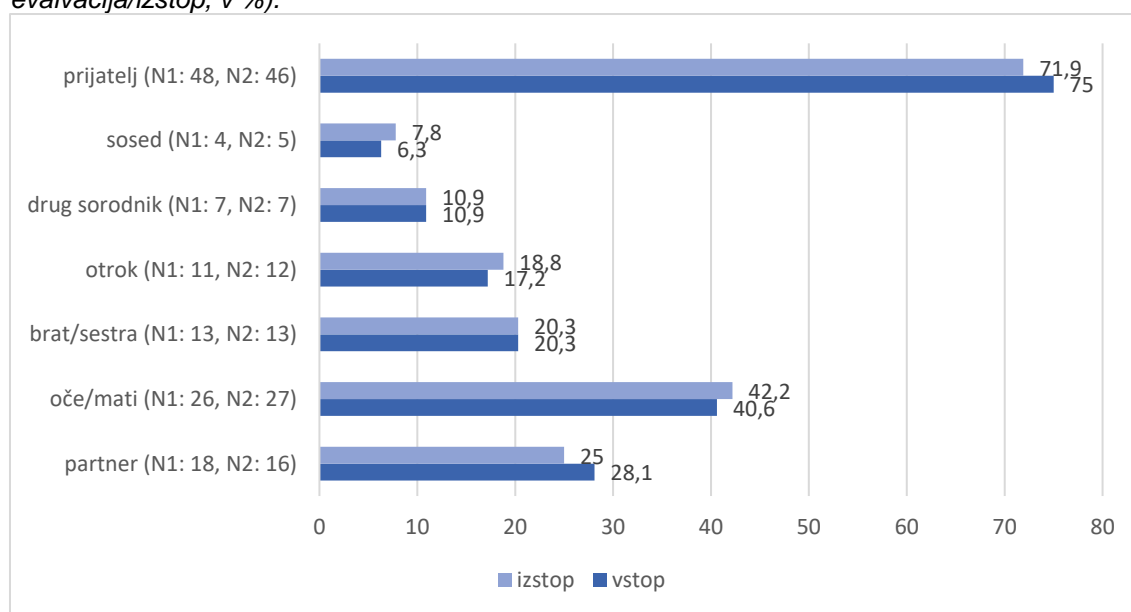
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 3: Povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (partner, oče/mati, brat/sestra, otrok, drug sorodnik, sosed, prijatelj) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da so se uporabnice obravnavanega programa tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjale s prijatelji (48 oseb oz. 75 % ob vstopu in 46 oseb oz. 71,9 % ob izstopu) in s starši (26 oseb oz. 40,6 % ob vstopu in 27 oseb oz. 42,2 % ob izstopu). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 2: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
partner	64	0,754
oče / mati	63	1,000
brat / sestra	64	1,000
otrok	64	1,000
drug sorodnik	64	1,000
sosed	64	1,000
prijatelj	64	0,774

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje številno različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo dve osebi, s katerima so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	64	0	5	1,98	1,253	64	0	5	2,01	1,327	0,554

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so ob vstopu in evalvaciji ocenjevale tudi to, kako pogosto uporabljajo spletne skupnosti za različne namene. Intenziteto uporabe so izrazile na lestvici od 1 do 5 (1 – nikoli, 2 – enkrat na mesec, 3 – vsakih nekaj tednov, 4 – večkrat na teden, 5 – vsak dan).

Intenziteta in način rabe sta v času vključenosti v program ostali bolj ali manj nespremenjeni; uporabnice so spletne skupnosti običajno (raba večkrat tedensko ali vsak dan) uporabljale predvsem za ohranjanje stikov z družinskimi člani in prijatelji (75,8 %) ter za medsebojno izmenjavo koristnih informacij (72,6 %).

Preglednica 14: Uporaba spletnih skupnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

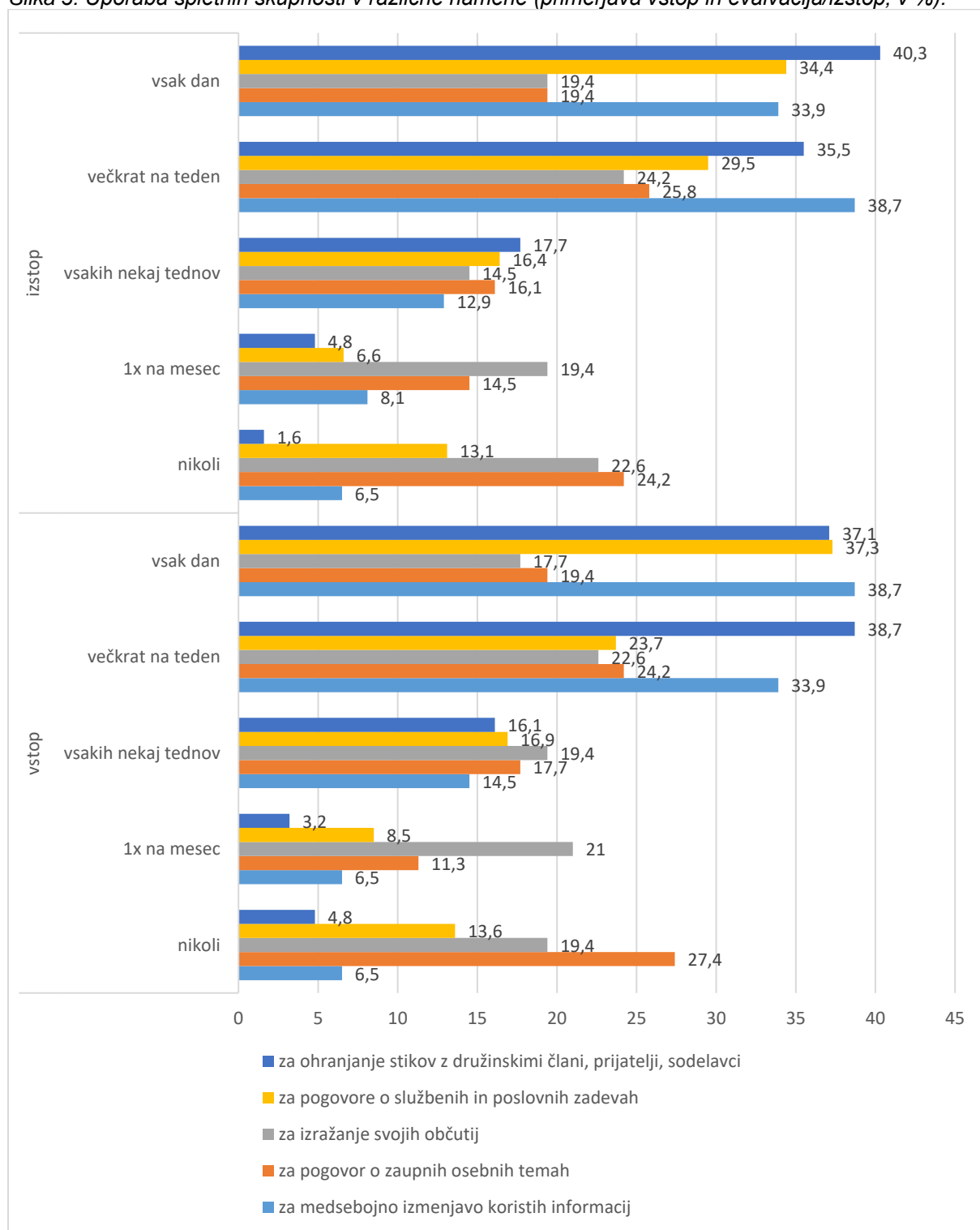
	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Za medsebojno izmenjavo koristnih informacij	62	1	5	3,91	1,177	62	1	5	3,85	1,171	0,317
Za pogovor o zaupnih osebnih temah	62	1	5	2,96	1,503	62	1	5	3,01	1,476	0,682
Za izražanje svojih občutij	62	1	5	2,98	1,396	62	1	5	2,98	1,465	0,955
Za pogovore o službenih in poslovnih zadevah	59	1	5	3,62	1,412	61	1	5	3,65	1,364	0,655
Za ohranjanje stikov z družinskimi člani, prijatelji, sodelavci	62	1	5	4,00	1,055	62	1	5	4,08	0,963	0,322

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Slika 3: Uporaba spletnih skupnosti v različne namene (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah na področju vključitve v socialno okolje in vzpostavitve socialne mreže prišlo do določenih sprememb na bolje (povprečna ocena namreč znaša 3,75).

Preglednica 15: Vključitev v socialno okolje – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže.	56	3	5	3,75	0,694

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši ter vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke

V spodnji preglednici pa predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Po vstopu v program se je pri uporabnicah statistično značilno povečalo zadovoljstvo z odnosi, ki jim imajo s starši (dvig ravni zadovoljstva iz 2,94 ob vstopu na 3,40 ob izstopu), partnerjem (dvig ravni iz 2,04 na 2,38) in sorojenci (dvig ravni iz 3,12 na 3,31). Opazneje se je povečalo še zadovoljstvo z odnosi z drugimi sorodniki (dvig iz 3,23 na 3,47).

Preglednica 16: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Partner	41	1	5	2,04	1,395	39	1	5	2,38	1,407	0,029 **
Oče / mati	53	1	5	2,94	1,150	54	1	5	3,40	0,879	0,000 ***
Brat / sestra	48	1	5	3,12	0,981	48	1	5	3,31	0,926	0,041 **
Otrok	41	1	5	3,95	1,047	38	1	5	4,09	0,715	0,213
Drug sorodnik	34	1	5	3,23	0,923	38	1	5	3,47	0,892	0,084
Sosed	26	2	5	3,53	0,646	29	2	5	3,62	0,676	0,739
Prijatelj	52	2	5	3,71	0,571	53	1	5	3,88	0,697	0,174

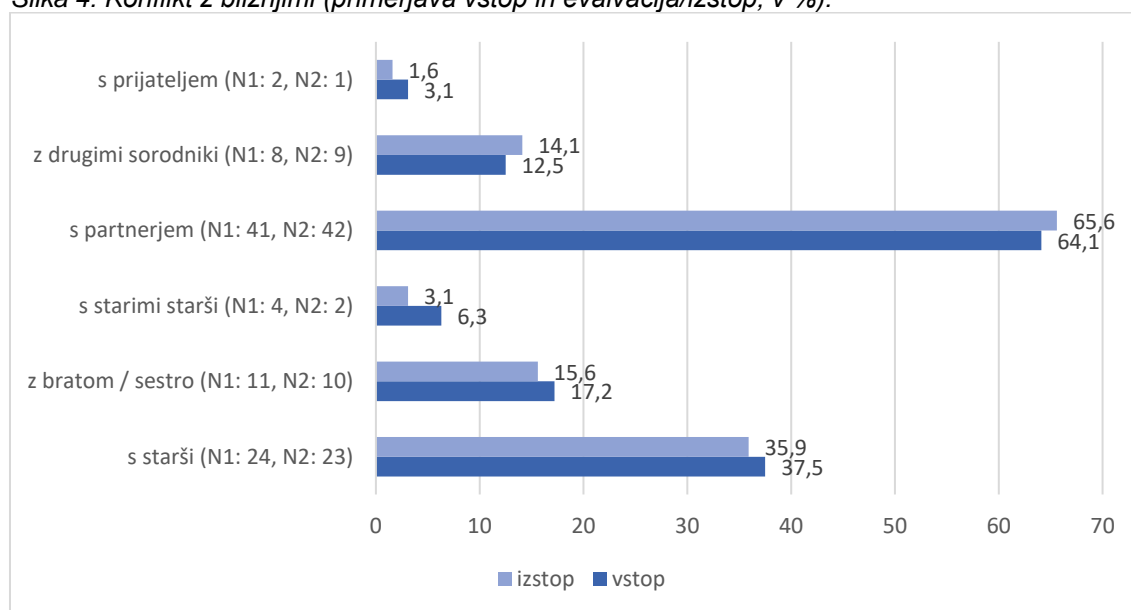
Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so označile tudi, ali so bile v času pred ali po vstopu v program v konfliktu s katero izmed izbranih oseb. Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik, tako ob vstopu kot ob izstopu sta bili približno dve tretjini uporabnic (64,1 % oz. 65,6 %) v konfliktu s partnerjem, približno tretjina pa s starši (37,5 % oz. 35,9 %).

Slika 4: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 17: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče / mati	64	1,000
Brat / sestra	64	1,000
Stari starši	64	0,500
Partner	64	1,000
Drug sorodnik	64	1,000
Prijatelj	64	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do manjših sprememb na bolje (razpon ocen od 3,36 do 3,86). Najbolj se je izboljšalo opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (3,86), ureditev odnosov s širšo družino (3,79), sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov (3,78) ter sposobnost funkcionalnih odnosov kot takih (3,76) ter preoblikovanje odnosov v družini (3,73).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko ureditev odnosov, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,71.

Preglednica 18: Ureditev odnosov – dokumentacija za uporabnice

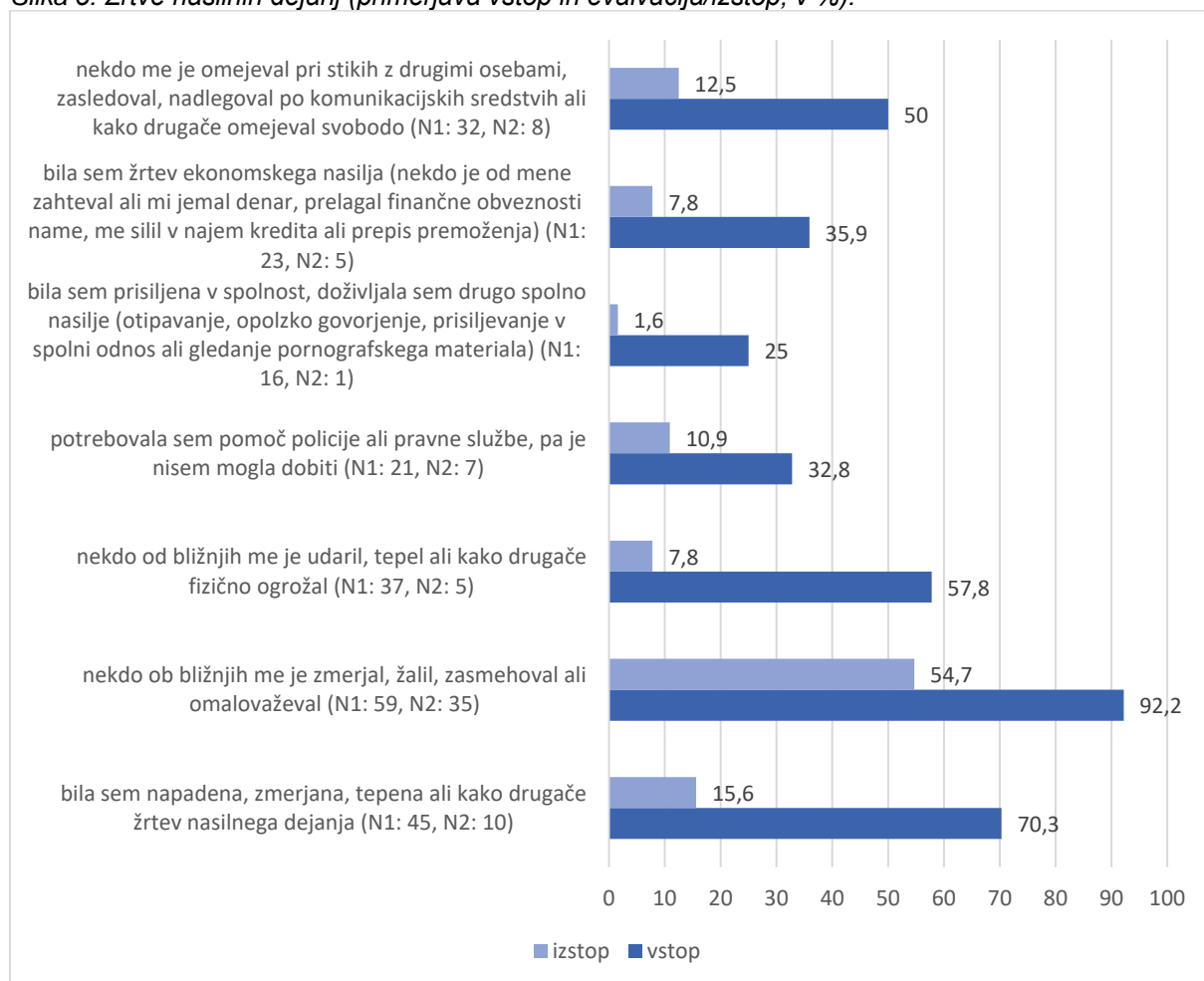
	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Ureditev odnosov s širšo družino	39	2	5	3,79	0,731
Preoblikovanje odnosov v družini	42	2	5	3,73	0,798
Jasne vloge v družini, razmejitev, hierarhija	44	2	5	3,70	0,851
Vzpostavitev sodelovanja pri starševstvu	25	2	5	3,36	0,637
Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako zaznava in se odziva na spremembe otrok)	29	2	5	3,86	0,693
Sposobnost bolj funkcionalnih odnosov, sposobnost empatije	50	2	5	3,76	0,743
Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov	50	2	5	3,78	0,763
Ureditev odnosov	40	2	5	3,71	0,745

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 5: Prekinitev in umik iz nasilnega odnosa ter prepoznavanje nasilja

Po vstopu v program se je statistično značilno zmanjšal delež uporabnic, ki so bile izpostavljene različnim oblikam nasilja. Najbolj se je znižal delež uporabnic, ki so bile žrtev kakega nasilnega dejanja (za 54,7 %, iz 70,3 % na 15,6 %), delež tistih, ki jih je nekdo od bližnjih fizično ogrožal (za 50,0 %, iz 57,8 % na 7,8 %), delež tistih, ki jih je nekdo ob bližnjih zmerjal in žalil (za 37,5 %, iz 92,2 % na 54,7 %) ter delež tistih, ki so jim omejevali stike in osebno svobodo (za 37,5 %, iz 50,0 % na 12,5 %). Znižal se je tudi delež uporabnic, ki so bile žrtev ekonomskega nasilja (za 28,1 %, iz 35,9 % na 7,8 %) in spolnega nasilja (za 23,4 %, iz 25,0 % na 1,6 %) ter delež tistih, ki so potrebovale pomoč policije ali pravnih služb, pa je niso dobile (za 21,9 %, iz 32,8 % na 10,9 %).

Slika 5: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 19: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
bila sem napadena, zmerjana, tepena ali kako drugače žrtev nasilnega dejanja	64	0,000 ***
nekdo ob bližnjih me je zmerjal, žalil, zasmehoval ali omalovaževal	64	0,000 ***
nekdo od bližnjih me je udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal	63	0,000 ***
potrebovala sem pomoč policije ali pravne službe, pa je nisem mogla dobiti	64	0,000 ***
bila sem prisiljena v spolnost, doživljala sem drugo spolno nasilje (otipavanje, opolzko govorjenje, prisiljevanje v spolni odnos ali gledanje pornografskega materiala)	64	0,000 ***
bila sem žrtev ekonomskega nasilja (nekdo je od mene zahteval ali mi jemal denar, prelagal finančne obveznosti name, me silil v najem kredita ali prepis premoženja)	64	0,000 ***
nekdo me je omejeval pri stikih z drugimi osebami, zasledoval, nadlegoval po komunikacijskih sredstvih ali kako drugače omejeval svobodo	64	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. *** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Raven zadovoljstva z lastno varnostjo se je statistično značilno povečala iz 2,65 ob vstopu na 3,54 ob izstopu.

Preglednica 20: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako ste zadovoljni s svojo osebno varnostjo na splošno (se osebno počutite varno)?	63	1	5	2,65	1,080	62	2	5	3,54	0,769	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V vprašalniku ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile več trditev, ki se nanašajo na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, stiske, izboljšanja odnosov z bližnjimi, itd. (Ne)strinjanje s trditvami so izrazile na lestvici od 1 do 5 (1-splah se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključitev v program pomagala pri soočanju s problemi (4,35) in razreševanje problemov (4,26), zaradi katerih so prišle, da so s pomočjo programa lahko prepoznale svojo stisko (4,27) ter izboljšale odnos s svojimi otroki (4,02), starši (4,00) in partnerjem (3,69).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,09 in kaže na učinkovitost programa pri reševanju težav uporabnic.

Preglednica 21: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
S pomočjo programa sem lahko prepoznala svojo stisko.	62	3	5	4,27	0,577
S pomočjo programa sem začela urejati odnos s starši.	37	1	5	4,00	1,027
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki.	34	1	5	4,02	0,999
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju partnerskega oz. zakonskega odnosa.	26	1	5	3,69	1,225
Vključitev v program mi je pomagala pri soočanju s problemi, zaradi katerih sem prišla.	60	3	5	4,35	0,605
Vključitev v program mi je pomagala pri razreševanju problemov, zaradi katerih sem prišla.	60	2	5	4,26	0,799
Pomoč programa pri reševanju težav	46	1,8	5	4,09	0,872

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

V povprečju je pri uporabnicah pri vseh postavkah prišlo do opaznih sprememb na bolje. Najbolj izrazito se je izboljšala zmožnost poimenovanja in odkrivanja zlorab ter izražanja in regulacije čutenj (oboje 4,11). Izboljšala se je tudi zmožnost prekinitve nasilja in zlorab (4,09), prevzemanja odgovornosti za svoja ravnanja (4,06) ter lastne aktivnosti za spremembo situacije (3,96).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko prepoznavanje in ustavitvev nasilja, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,06, kar kaže na to, da je pri uporabnicah ob vključenosti v svetovalni proces v povprečju prišlo do sprememb na bolje.

Preglednica 22: Prepoznavanje in ustavitvev nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Poimenovanje, odkrivanje zlorab	63	3	5	4,11	0,625
Prekinitvev nasilja in zlorabe	62	2	5	4,09	0,824
Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije)	61	2	5	4,06	0,679
Izražanje, prepoznavanje in regulacija čutenj (govori o nasilju, čustvih, prepozna svoja čustva, povezana z nasiljem)	63	3	5	4,11	0,650
Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnost)	57	2	5	3,96	0,905
Prepoznavanje in ustavitvev nasilja	61	2	5	4,06	0,736

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

C6: Zadovoljstvo uporabnika

Zadovoljstvo s samim programom ter odnosom in delom izvajalcev so uporabnice ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice so bile zelo zadovoljne s programom, saj se nameravajo v program glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje (4,45), prav tako pa bi ga priporočile prijateljem in znancem, če bi se le-ti znašli v stiski in bi potrebovali pomoč (4,53).

Prav tako so bile zadovoljne tudi z delom izvajalcev (4,49), saj so ocenile, da jih je izvajalec dobro razumel (4,55) ter da so z izvajalci vzpostavile korekten odnos (4,53).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko zadovoljstvo s programom tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,51, kar kaže na visoko raven zadovoljstva.

Med spremembami, ki so jih dosegle v svetovalnem procesu, pa uporabnice navajajo predvsem prekinitev nasilnega odnosa (ločitev, odhod v VH, itd.), zmanjšanje oz. izginotje strahu pred partnerjem, večjo avtonomnost, boljše postavljanje mej, itd.

Preglednica 23: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvajalec me je dobro razumel.	61	3	5	4,55	0,563
Z izvajalcem sva vzpostavila korekten odnos.	63	3	5	4,53	0,562
Zadovoljna sem z delom izvajalca.	63	3	5	4,49	0,592
V program se nameravam glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje.	53	2	5	4,45	0,666
Program bi priporočila prijateljem in znancem, če bi se znašli v stiski in bi potrebovali pomoč.	58	3	5	4,53	0,536
Zadovoljstvo s programom	60	2,8	5	4,51	0,583

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 7: Pridobivanje socialnih spretnosti

Strokovne delavke so v dokumentaciji o uporabnicah zabeležile značilnosti na osebni ravni oz. spremembo le-teh ob vstopu ter ob evalvaciji oz. izstopu. Izbrane osebne značilnosti uporabnic so ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično).

Po vstopu v program se je statistično značilno izboljšala zmožnost uporabnic za preživljanje čustvenih kriz in regulacije čustev (dvig ocene iz 2,89 ob vstopu na 3,81 ob izstopu) ter njihova asertivnost (dvig ocene iz 3,42 na 4,15), solidarnost (dvig ocene iz 4,03 na 4,22) in tolerantnost (dvig ocene iz 3,85 na 4,04).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko značilnosti na osebni ravni tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 3,64 ob vstopu na 4,06 ob izstopu.

Preglednica 24: Osebnostne značilnosti uporabnic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodeluje v programu	65	2	5	4,12	0,696	64	1	5	4,28	0,881	0,058
Solidarnost	54	3	5	4,03	0,671	57	3	5	4,22	0,681	0,002 ***
Je tolerantna do drugih	61	3	5	3,85	0,726	63	3	5	4,04	0,658	0,002 ***
Asertivnost (pove svoje mnenje, artikulira potrebe)	64	1	5	3,42	0,938	63	3	5	4,15	0,627	0,000 ***
Zna preživljati čustvene krize, zna regulirati svoja čustva	61	1	5	2,89	0,780	61	1	5	3,81	0,846	0,000 ***
Zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija)	33	1	5	3,57	1,090	33	2	5	3,90	0,913	0,061
Značilnosti na osebni ravni	56	1,8	5	3,64	0,816	57	2,1	5	4,06	0,767	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 8: Aktivna vključitev in vrnitev na trg dela

V dokumentaciji za uporabnice so strokovne delavke zabeležile tudi njihov zaposlitveni status ob vstopu ter morebitne kasnejše spremembe. Dobra polovica uporabnic (36 oseb oz. 55,4 %) je bila ob vključitvi v program zaposlenih, dobra petina (14 oseb oz. 21,5 %) pa brezposelnih. Med vključenostjo v program sta dve brezposelni uporabnici našli novo zaposlitev.

Preglednica 25: Zaposlitveni status (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Zaposlena	36	55,4
Opravlja priložnostno plačano delo	2	3,1
Se šola	7	10,8
Brezposelna	14	21,5
Delovno nezmožna	2	3,1
Upokojena	1	1,5
Invalidsko upokojena	0	0,0
Opravlja neplačana gospodinjska dela, skrbi za otroke in druge osebe	0	0,0
Opravlja prostovoljno delo	0	0,0
Drugo	3	4,6
skupaj	65	100,0

Cilj 9: Boljša informiranost glede pravic ter večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi

Uporabnice so v vprašalnikih ob vstopu in evalvaciji/izstopu na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam) podale oceno o tem, kako samozavestno in suvereno se počutijo pri urejanju zadev pred različnimi organi.

Pri vseh postavkah je po vključitvi v program prišlo do statistično značilnega izboljšanja. Najbolj sta se povečali suverenost in samozavest uporabnic (dvig ocene iz 2,67 na 3,52) ter to, da nimajo težav z urejanjem uradnih zadev (dvig ocene iz 2,77 na 3,42). Uporabnice bolje poznajo svoje pravice (dvig ocene iz 3,30 na 3,83), uradne osebe pa so do njih bolj prijazne in ustrežljive (dvig ocene iz 3,13 na 3,42),

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko urejanje zadev pred različnimi organi tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 2,96 ob vstopu na 3,54 ob izstopu.

Preglednica 26: Urejanje zadev pred različnimi organi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Pred različnimi organi se počutim suvereno in samozavestno.	61	1	4	2,67	0,978	61	1	4	3,52	0,744	0,000 ***
Vem, kakšne so moje pravice.	62	1	4	3,30	0,821	62	2	5	3,83	0,485	0,000 ***
Uradne osebe so do mene prijazne in ustrežljive.	61	1	5	3,13	0,921	61	1	5	3,42	0,694	0,001 ***
Nimam težav z urejanjem uradnih zadev.	61	1	4	2,77	1,145	61	1	5	3,42	0,762	0,000 ***
Urejanje zadev pred različnimi organi	61	1	4,25	2,96	0,966	61	1,25	4,75	3,54	0,671	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile stopnjo zadovoljstva s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami zunaj programa (4,04) kot s seznanjenostjo z drugimi oblikami pomoči izven programa (4,11).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,07.

Preglednica 27: Seznanjenost s pravicami – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	62	3	5	4,04	0,663
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	61	3	5	4,11	0,635
Seznanjenost s pravicami (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	61	3	5	4,07	0,649

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile dokaj zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so povprečne ocene zadovoljstva z informacijami znašale 3,90 (pravice zunaj programa) oz. 3,93 (druge oblike pomoči izven programa).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,91.

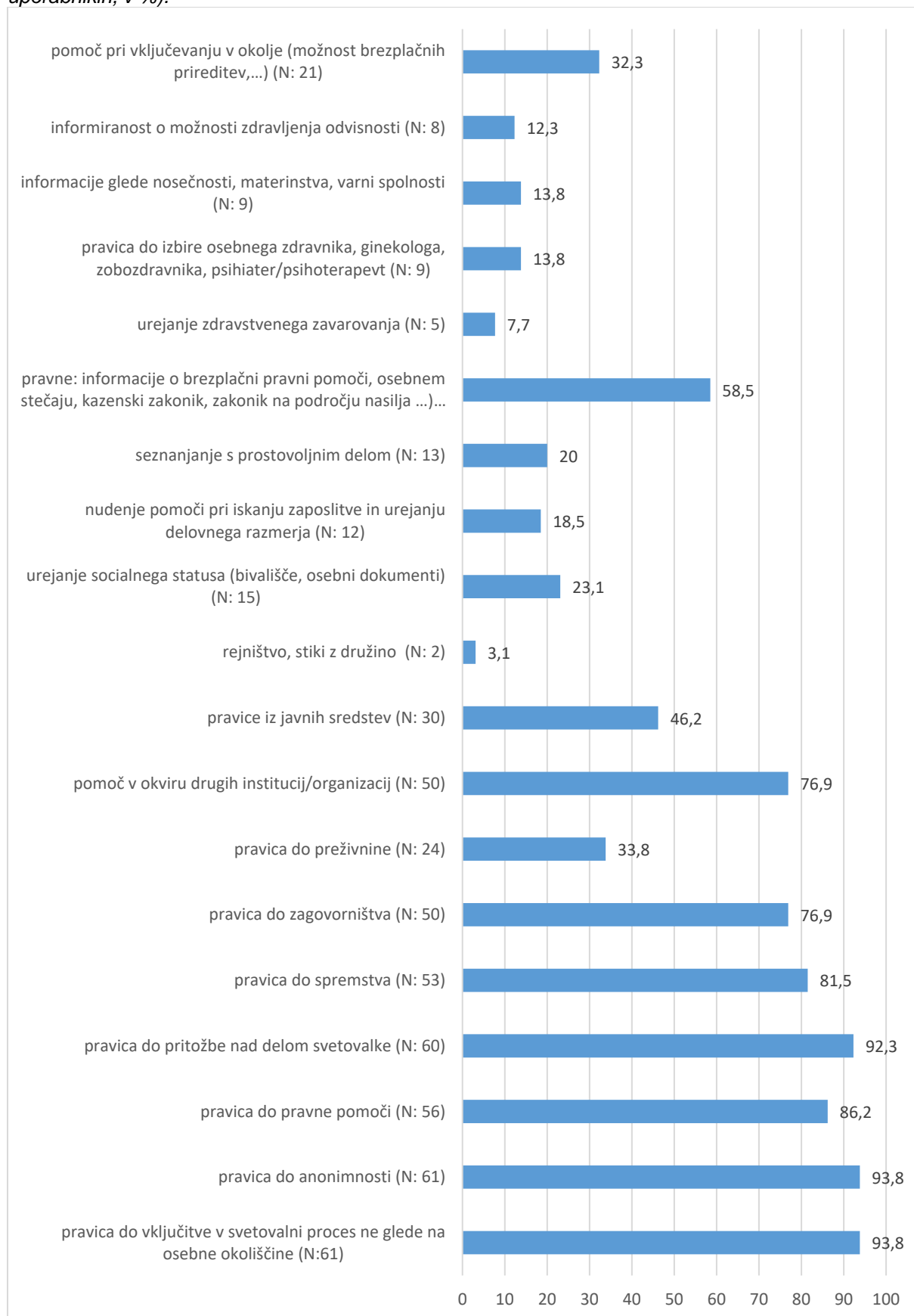
Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	61	2	5	3,90	0,675
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	59	2	5	3,93	0,691
Seznanjenost s pravicami (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	60	2	5	3,91	0,683

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Svetovalke so v dokumentaciji za uporabnice označile, s katerimi pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami, ki jim še lahko pomagajo, so seznanile uporabnice. Uporabnice so v največji meri seznanile s pravico do vključenosti v svetovalni proces ne glede na osebne okoliščine in s pravico do anonimnosti (oboje 61 oseb oz. 93,8 %), s pravico do pritožbe nad delom svetovalke (60 oseb oz. 92,3 %), s pravico do pravne pomoči (56 oseb oz. 86,2 %) in s pravico do spremstva (53 oseb oz. 81,5 %).

Slika 6: Seznanjanje uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).

Legenda: N = število enot analize

Svetovalke so uporabnice v povprečju seznanile z osmimi do devetimi različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od nič do 16 različnih pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 29: Seznanjanje s pravicami – št. pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjanje s pravicami – št. pravic	65	0	16	8,84	3,977

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nazadnje so strokovne delavke na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično) ocenile tudi informiranost in znanje uporabnic ob vstopu, evalvaciji in izstopu.

Med vključenostjo v program se je informiranost in znanje za ravnanje uporabnic statistično značilno izboljšalo – dvig povprečne ocene iz 2,64 ob vstopu na 3,76 ob evalvaciji ter 4,03 ob izstopu.

Preglednica 30: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – vstop	64	1	4	2,64	0,742	/
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – evalvacija	64	2	5	3,76	0,610	0,000 ***
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – izstop	30	3	5	4,03	0,614	0,000 ***

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 31: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	115,52	5
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	46,12	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 115 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 32: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	18.865,76	5
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	65,16	2

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot zelo ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 18.865,76 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 33: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	15,10	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	66,7 %	4
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	7,33	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 15 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj imata dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med sedmo in osmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Izvajalci programa pa prepoznavajo potrebo po programih, ki so specializirani za žrtve posilstev. V letu 2021 tudi policijska poročila poročajo o dvigu prijavljenih primerov posilstev za skoraj 20 %.

Ravno tako menijo, da je potrebno razširiti ponudbo strokovnih programov za psihološko pomoč otrokom.

Prepoznavajo tudi potrebo po razširitvi ponudbe individualnih svetovanj za žrtve nasilje, ki prihajajo iz drugih držav (priseljence), tako kot so razširili program SOS telefon in uresničili cilj dostopnosti s ponudbo svetovanja v njihovih maternih jezikih.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 34: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa vidijo administrativne ovire predvsem v vodenju evidenc in dokumentacije na precej zastarel način. Organizacija je z letom 2022 začela s procesom digitalizacije procesov.

Sredstva za izvajanje programa so po mnenju izvajalcev programa precej skromna in namenjena le za stroške dela. Zahteve za učinkovito in raznoliko podporo uporabnicam so povezane z visoko usposobljenim kadrom in specializiranim znanjem. Program ni le laično svetovanje in zagovorništvo temveč kompleksen proces celovite strokovne podpore uporabnic. Sredstva namenjena za izobraževanje in profesionalno rast črpajo iz donacij, saj za to v razpisih ni namenskih sredstev. Zunanji sodelavki sta klinična psihologinja in psihoterapevtka s področja psihosinteze s specializiranimi znanji iz art-terapije za otroke, vendar ne moreta biti sofinancirani iz razpisa.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 30 %. Uporabnice se obračajo po pomoč po potrebi. Največkrat zaradi dolgotrajnih sodnih postopkov in nerešenih starševskih vprašanj, kar dokazuje dejstvo, da se nasilje ne preneha s prekinitvijo odnosa.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupen delež je 90 %, in sicer je prvi kontakt uporabnice, ki potrebujejo pomoč, program, ki ga izvaja ista organizacija - SOS telefon, ki deluje 24 ur in jim posreduje informacije in kontakt svetovalk. Druga vstopna točka sta programa zatočišč, ki ju ravno tako izvaja ista organizacija. Uporabnice se lahko vključijo, ko bivajo v VH ali po odhodu iz VH. Nekaj uporabnic je pridobilo informacijo na CSD, ali preko poslovnih partnerjev programa.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: skupen delež je 30 %, in sicer je bilo 20 % uporabnic vključenih v namestitvene SVP: VH, MD, programe, s področja duševnega zdravja (Šent),...10 % uporabnic pa je bilo vključenih v programe zdravstva, pomoč psihiatra, psihoterapevta, programa odpravljanja odvisnosti...

Število let delovanja programa: program deluje od januarja 2015, torej približno osem let.

Preglednica 35: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	5
dostopnost informacij o programu na spletu	4

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Vse uporabnice najkasneje v enem tednu pridejo do storitve svetovanja. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

Uradne ure programa so od 9.00 do 15.00 ure. Pogosto se prilagodijo potrebam uporabnic. Občasno so aktivni že ob 7.00 uri zjutraj. Za uporabnice, ki so zaposlene, izvajajo svetovanja v popoldanskem času, tudi od 17.00 do 20.00 ure. Skupina se sestaja v popoldanskem času. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Arhitektonskih ovir ni, saj je na voljo dvigalo za dostop do prostorov, kjer ni stopnic in ovir. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

V bližini je postaja javnega mestnega prevoza. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Usmerjevalnika ni, saj je lokacija tajna zaradi narave dela in izvajanja drugih programov društva. Zelo natančno opišejo pot uporabnicam in jih po potrebi počakajo na dogovorjenem mestu. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa ni ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov svetovalnice. Tudi sam zavihek svetovalnice zatočišča ni dostopen na prvi strani in ga tudi napredni uporabnik težje najde. To ocenjujemo kot ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so ustrezno definirani, se pa cilja okrepljena moč uporabnic in uporabnikov ter Informirani in z več znanja za ravnanje, opremljeni uporabnice in uporabniki, vsebinsko prekrivata. Sicer so cilji ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

Predlog

Izvajalcem programa predlagamo, da združijo cilja okrepljena moč uporabnic in uporabnikov ter Informirani in z več znanja za ravnanje, opremljeni uporabnice in uporabniki, ker se glede na indikatorje vsebinsko prekrivata.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal naslednja cilja svetovalnic s področja preprečevanja nasilja: prekinitev in umik iz nasilnega odnosa, prepoznanje nasilja, zadovoljstvo uporabnika (ocena programa); zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilje: izboljšanje samopodobe, zmanjšanje fizičnih in psihičnih simptomov, ki so posledica nasilja, pridobivanje socialnih spretnosti, boljša informiranost glede pravic/večja suverenost pri postopkih pred različnimi organi in srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) cilj povečanje socialne vključenosti in krepitev socialne mreže uporabnika. Cilja okrepitev starševske vloge pri uporabnikih, ki so tudi starši /vzpostavitev varnega okolja za uporabnika in njegove otroke in aktivna vključitev in vrnitev na trg dela pa za ocenjevanje programa nista relevantna.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 115 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot zelo ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 18.865,76 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 15 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj imata dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med sedmo in osmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Izvajalci programa pa prepoznavajo potrebo po programih, ki so specializirani za žrtve posilstev. V letu 2021 tudi policijska poročila poročajo o dvigu prijavljenih primerov posilstev za skoraj 20 %. Ravno tako menijo, da je potrebno razširiti ponudbo strokovnih programov za psihološko pomoč otrokom. Prepoznavajo tudi potrebo po razširitvi ponudbe individualnih svetovanj za žrtve nasilje, ki prihajajo iz drugih držav (priseljence), tako kot so razširili program SOS telefon in uresničili cilj dostopnosti s ponudbo svetovanja v njihovih maternih jezikih.

Predlog

Zaradi pomanjkanje programov, financerju (MDDSZ) predlagamo razvoj in zagotovitev (z ustreznimi prilagojenimi razpisi) vrste psihosocialnih programov namenjenih otrokom in mladostnikom.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa vidijo administrativne ovire predvsem v vodenju evidenc in dokumentacije na precej zastarel način. Organizacija je z letom 2022 začela s procesom digitalizacije procesov.

Sredstva za izvajanje programa so po mnenju izvajalcev programa precej skromna in namenjena le za stroške dela. Zahteve za učinkovito in raznoliko podporo uporabnicam so povezane z visoko usposobljenim kadrom in specializiranim znanjem. Program ni le laično

svetovanje in zagovorništvo temveč kompleksen proces celovite strokovne podpore uporabnic. Sredstva namenjena za izobraževanje in profesionalno rast črpajo iz donacij, saj za to v razpisih ni namenskih sredstev. Zunanji sodelavki sta klinična psihologinja in psihoterapevtka s področja psihosinteze s specializiranimi znanji iz art-terapije za otroke, vendar ne moreta biti sofinancirani iz razpisa.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 30 %. Uporabnice se obračajo po pomoč po potrebi. Največkrat zaradi dolgotrajnih sodnih postopkov in nerešenih starševskih vprašanj, kar dokazuje dejstvo, da se nasilje ne preneha s prekinitvijo odnosa.

Skupen delež uporabnikov iz drugih programov je 90 %, in sicer je prvi kontakt uporabnice, ki potrebujejo pomoč, program, ki ga izvaja ista organizacija - SOS telefon, ki deluje 24 ur in jim posreduje informacijo in kontakt svetovalk. Druga vstopna točka sta programa zatočišč, ki ju ravno tako izvaja ista organizacija. Uporabnice se lahko vključijo, ko bivajo v VH ali po odhodu iz VH. Nekaj uporabnic je pridobilo informacijo na CSD, ali preko poslovnih partnerjev programa. Skupen delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug program, je 30 %, in sicer je bilo 20 % uporabnic vključenih v VH in MD, programe, s področja duševnega zdravja,...10 % uporabnic pa je bilo vključenih v programe zdravstva, pomoč psihiatra, psihoterapevta, programa odpravljanja odvisnosti...

Program deluje od januarja 2015, torej približno osem let.

Dostopnost programa za uporabnike

Vse uporabnice najkasneje v enem tednu pridejo do storitve svetovanja. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Uradne ure programa so od 9.00 do 15.00 ure. Pogosto se časovno prilagodijo potrebam uporabnic. Za uporabnice, ki so zaposlene, izvajajo svetovanja v popoldanskem času, tudi od 17.00 do 20.00 ure, za nekatere izvedejo storitve pred 9. uro. Skupina se sestaja v popoldanskem času. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Arhitektonskih ovir ni, saj je na voljo dvigalo za dostop do prostorov, kjer ni stopnic in ovir. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

V bližini je postaja javnega mestnega prevoza. Usmerjevalnika ni, saj je lokacija tajna zaradi narave dela in izvajanja drugih programov društva. Zelo natančno opišejo pot uporabnicam in jih po potrebi počakajo na dogovorjenem mestu. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa ni ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov svetovalnice. Tudi sam zavihek svetovalnice zatočišča ni dostopen na prvi strani in ga tudi napredni uporabnik težje najde. To ocenjujemo kot ustrezno.

e) Intenziteta in kakovost sodelovanja z drugimi povezanimi akterji s področja preprečevanja nasilja

Po mnenju izvajalcev programa učinkovita pomoč uporabnicam ni mogoča brez sodelovanja z drugimi organizacijami. Zelo težko na splošno ovrednotijo, ker je sodelovanje odvisno od posameznikov in njihovega stališča o nujnosti systemskega povezovanja vseh, ki jih žrtev nasilja potrebuje pri reševanju stiske v kateri se je uporabnica znašla. Zato lahko govorijo o odličnem sodelovanju z nekaterimi in poraznem z drugimi, ki je seveda v škodo uporabnicam. Ne želijo pa nikogar konkretno izpostaviti.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.